

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Работен план на ЕМСС 2025-2026 г.

Съфинансирано по програма „Правосъдие“ на ЕС

ВЪВЕДЕНИЕ

През юни 2025 г. следва да бъде приета Стратегията на ЕМСС за 2026-2029 г. Следователно това е първият работен план, базиран на новата стратегия. Работният план за периода 2025-2026 г. определя действията, които ЕМСС желае да предприеме от юли 2025 г. до юни 2026 г. с цел постигане на стратегическите цели.

1. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА АСОЦИАЦИЯТА

1.1. Общо събрание

Общо събрание, сесия само за членове, ще се проведе на 4 юни 2025 г. в Рига. На заседанието на Общото събрание през 2025 г. ще трябва да бъде избран един член на Изпълнителния борд.

1.2 Изпълнителния борд

Изпълнителният борд ще трябва да се справи с редица въпроси:

- Прилагане на стратегията на ЕМСС 2026-2029 г.;
- Бордът ще следи отблизо развитието в конкретни държави членки и ще предлага действия за подкрепа, когато това бъде поискано от съветите, изправени пред заплахи за независимостта на съдебната система и върховенството на закона;
- Когато Изпълнителният борд на ЕМСС научи, че независимостта на съдебната власт е изложена на риск чрез негов член, наблюдател или по друг начин, той може да предложи помощ на съответния Съвет (или алтернативен орган за управление на съдебната власт);
- Бордът ще определи инструментите, които ЕМСС използва, за да предложи солидарност и формализира начините за използването им. Когато прави това, Бордът ще обърне внимание, че ЕМСС не може да стане част от политическа дискусия;
- Бордът ще очертае пътя за официална консултативна процедура с членовете на ЕМСС по отношение на предложеното законодателство на ЕС или стратегическите цели на Европейската комисия, като има предвид, че обикновено времевата рамка за консултация е много тясна;
- Бордът ще поддържа и, когато е подходящо, укрепва връзките с институциите на ЕС и различните органи на Съвета на Европа, както и други съдебни мрежи и мрежи от заинтересовани страни като CCBE, EAJ, ACA-Europe, EJTN, ERA и други;
- За да гарантира правилното функциониране на мрежата, Бордът ще:
 - о Продължи да наблюдава ангажимента на членовете да участват активно в координирането на проектите на ЕМСС и да споделят тежестта на работата по по-балансиран начин.
 - о Осъществява контакт с членовете и наблюдателите, за да се увери, че е налице съответният експертен опит (подходящите участници се номинират в работните групи, участват академици, когато е необходимо, други заинтересовани страни са информирани и включени). Прегледа как ЕМСС може да използва знанията и опита на членовете и наблюдателите на ЕМСС в своите дейности. Например чрез

идентифициране на групи от експерти в персонала на своите членове, т.е. комуникационни съветници /ИТ експерти и други.

о Продължи да инвестира в укрепването на марката и стила на ЕМСС, участвайки активно в събитията, които популяризират ЕМСС и неговата работа.

о Продължи да повишава осведомеността относно равенството между половете и многообразието в съдебните съвети и съдебната система (включително повишаване на осведомеността относно политиката на ЕМСС за многообразието на половете).

1.3 Финанси на Асоциацията

Изпълнителният борд отговаря за бюджетните въпроси на Асоциацията. 2025 г. е последната година, в която е гарантирано финансирането по Рамковото споразумение за партньорство 2022-2025 г. с Европейската комисия. През февруари 2025 г. беше публикувана покана за Рамково споразумение за партньорство (FPA) и Изпълнителният борд ще кандидатства за субсидията. Същевременно беше открита и покана за единно споразумение за безвъзмездна помощ, което подлежи на предоставяне на FPA. И двете покани приключват през юни и началото на юли 2025 г., поставяйки значителен времеви натиск както върху Офиса на ЕМСС, така и върху Изпълнителния борд.

1.2.2 Постоянен офис

Изпълнителният борд отговаря за функционирането на Постоянния офис на ЕМСС. От 1 януари 2023 г. Офисът има персонал от 2,2 щ.бр. (Милда Трейге - директор 1 щ.бр./ Александра Свиталска, старши съветник по политиката 1 щ.бр./ Франс ван Дайк, изследовател/ съветник 0,2 щ.бр). През януари 2025 г. Офисът нае стажант г-н Курино Меалха за 6 месеца по договор CPI. Предвид ограниченото увеличение на финансирането от ЕК за 2025 г., наемането на помощник на пълен работен ден за 2025 г. не беше възможно; тази цел ще бъде преследвана при кандидатстване за финансиране за 2026 г. Офисът ще продължи да организира всички срещи на органите на ЕМСС: Общото събрание и Изпълнителния борд. Офисът също така се занимава с финансовото управление на асоциацията (субсидия от ЕК/изготвяне на бюджети/изготвяне на сметки/набиране на плащания и т.н.), непрекъснато ежедневно управление на асоциацията, участие в срещи със заинтересованите страни от ЕМСС, подготовка на материалите за представяне на ЕМСС в различни срещи и събития, особено с институциите на ЕС. Организацията на срещите на работните групи, подготовката на материалите за тези срещи, както и окончателните доклади остават отговорност на координаторите на проекта и Постоянният офис на ЕМСС предлага подкрепа и помощ в тази област. При необходимост офиса на ЕМСС изготвя протоколи от срещите.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН НА ЕМСС

Стратегическият план на ЕМСС 2026-2029 г. трябва да бъде приет на Общото събрание на 4 юни 2025 г. Този план ще послужи като основа за кандидатстване за FPA 2026-2028 г., което ще гарантира финансирането на Единните оперативни безвъзмездни средства от Европейската комисия.

1. Насърчаване и защита на върховенството на закона

Когато ЕМСС научи чрез своите членове и наблюдатели или по друг начин, че върховенството на закона в държава членка може да бъде застрашено, особено по отношение на независимостта на съдебната система като цяло или на съдиите, ЕМСС ще предостави подкрепа, ако това бъде поискано. Въпреки че ЕМСС не е в позиция да се намесва в каквито и да било политически спорове, той може да даде своето становище относно съответствието на всяка планирана реформа с общите европейски или специфични стандарти на ЕМСС в тази област. ЕМСС също ще търси сътрудничество с европейските институции в такъв случай. Действията на ЕМСС могат да включват отворени писма до институциите на ЕС, публични изявления, прессъобщения, както и посещения за солидарност.

ЕМСС ще продължи сътрудничеството с партньори и заинтересовани страни за насърчаване и запазване на върховенството на закона:

- Сътрудничество с Генерална дирекция „Правосъдие“ в по-нататъшното развитие на информационното табло на правосъдието;
- Принос за доклада на ЕС за върховенството на закона, като предоставя преглед на текущите предизвикателства, пред които са изправени Съветите на съдебната власт;
- Ще продължи да бъде събеседник на Европейската комисия по въпроси като функционирането на съдебните съвети, съдебната независимост, качеството и ефикасността на съдебната власт;
- Ще работи с Европейския парламент, особено във връзка с върховенството на закона и съдебната независимост;
- Ще продължи да работи със Съда на Европейския съюз;
- Ще работи с FRA за укрепване на върховенството на закона в ЕС, включително достъпа до правосъдие, особено чрез популяризиране на нейните документи с незадължителна юридическа сила;

- Ще си сътрудничи със Съвета на Европа: КСЕС и Венецианската комисия;
- Ще продължи да поддържа тесни връзки с другите съдебни мрежи, да споделяте загриженост относно предизвикателствата пред върховенството на закона и да планира и прилага съвместни действия;
- Повишаване на осведомеността за предизвикателствата на върховенството на закона или предизвикателствата пред съдебната независимост чрез организиране на обедни семинари за членове и наблюдатели в конкретни държави.

Освен това, както бе споменато по-рано, Изпълнителният борд ще определи инструментите, които ЕМСС използва, за да предложи солидарност и формализира начините за използването им. Когато прави това, Бордът ще обърне внимание, че ЕМСС не може да стане част от политическа дискусия.

2. Укрепване на ролята на съдебната система в една демократична държава

ЕМСС ще продължи да укрепва ролята на съдебните съвети като гаранتي за независимостта на съдебната система, особено спрямо другите държавни власти и институциите на ЕС. ЕМСС ще направи публични изявления, когато и където е необходимо, за да привлече вниманието към този проблем.

ЕМСС ще насърчава своите общи стандарти за създаването и функционирането на съдебните съвети.

ЕМСС ще се застъпи за съветите на съдебната власт и активно ще подчертае, че съдебната система е третата държавна власт и трябва да бъде призната от други държавни власти. ЕМСС ще продължи да насърчава диалога между трите държавни власти на ниво ЕС и на национално ниво.

Като се вземат предвид предизвикателствата, произтичащи от настоящите политически промени, промените в медийния пейзаж и цифровите трансформации, се предвижда действията за изпълнение на цели 1 и 2 да изискват много повече усилия и време от Офиса на ЕМСС. Това ще повлияе на интензивността на дейностите по други цели.

3. Предоставяне на съдебна перспектива

Въз основа на резултатите от 2024-2025 г., ЕМСС ще продължи активно да търси повече възможности за напредък в позицията на европейските съдебни системи пред институциите на ЕС и за предоставяне на експертни становища по проектите на законодателство на ЕС, което е в съдебната област и се отнася до теми, които са от компетентността на Съветите на съдебната власт. ЕМСС ще положи усилия за получаване на формализиран консултативен статут в рамките на Европейския съюз. Като се има предвид много кратката времева рамка, дадена от институциите на ЕС за формиране на официално становище на ЕМСС, през лятото на 2025 г. Офисът на ЕМСС ще има задачата да изготви списъците с експерти и представители в различни области на правото (напр. гражданско, търговско, интелектуална собственост, наказателно право) и обичайните дейности на Съвета (напр. цифровизация, подбор и дисциплиниране на съдии, други), в състояние да даде официално становище на своя съвет. При посочване на имената на експерти (представители) е важно те да са в състояние сами да вземат решение, тъй като средното време за консултация варира от 3 до 7 дни. След това на Офисът на ЕМСС ще бъде възложено да направи преглед на отговорите и да формулира позицията на ЕМСС.

4. Подпомагане на съдебните съвети с дигиталната трансформация

Да се ангажира по-смислено във всички аспекти, свързани с цифровизацията на съдебната власт. Фокусът се измести от достъпа до правосъдие чрез цифрови средства към цифровата трансформация, появата и развитието на ИИ в съдебните системи. Това извежда на преден план необходимостта от осигуряване на още по-добра платформа за обмен на практики и подпомагане на съдебните съвети в цялостния процес на цифровизация:

- Разработване на насоки (препоръки) за използване на технологии в съдебната система;
- Да се подобри мрежата за обмен на информация и съвети за национални експерти, занимаващи се с цифровизация;
- Справяне със специфични теми, които вълнуват съдебната система, като киберсигурност, защита на данните и използване на AI;
- Обмяна на добри практики и разработки на национално ниво;
- Предоставяне на Европейската комисия съдебна перспектива за електронното правосъдие;
- Връзка с работната група по киберправосъдие на CEPEJ, CCBE, Отдел за електронно правосъдие, DG JUST EC.

За по-нататъшно развитие на Форума за дигитално правосъдие на ЕМСС се предлага форумът да се състои от един правен и един технически представител на всеки член на ЕМСС и заинтересованите наблюдатели. Като се има предвид бързото развитие на законодателната рамка в областта както на национално, така и на европейско ниво, се цели създаването на постоянна работна група, която да се занимава с теми, актуални за съдебната власт в дигиталната сфера чрез разработване на насоки, добри практики или препоръки.

През 2024/2025 г. Форума за дигитално правосъдие започна да работи по Препоръките за правилно използване на технологиите от съдебната система. Тази работа ще продължи през 2025-2026 г. За да се гарантира гладкото функциониране на тази група, от съществено значение е да се поддържа стабилен състав, поради което членовете и наблюдателите на ЕМСС, които вече са делегирали експерт (експерти), се съветват да не ги променят доколкото е възможно. През 2025-2026 г. се предвижда работата по препоръките да продължи чрез лични и онлайн срещи по темите:

- дизайн на приложенията;
- използването на технологии (повторно използване на данни, защита на личните данни);
- използването на ИИ в съдебната система.

5. Насърчаване на независимостта, отчетността и качеството на правосъдието

Продължаване на многогодишния проект за независимост и отчетност.

Дейности за 2025-2026 г.

- За независимост и отчетност:

- Ще бъде проведено проучване сред адвокатите относно независимостта на съдиите;
- Въпросникът и индикаторите за оценяване на независимостта и отчетността на съдебната власт ще бъдат прегледани и въпросникът ще бъде разпространен;
- Ще се проведе обмен на причините зад резултатите от Проучването относно независимостта на съдиите по отношение на заплахи, сплашване и насилие и относно (предпазни) мерки, предприети от Съветите на съдебната власт, алтернативните съдебни управителни органи и съдилища, с цел взаимно обучение.

- За качеството: - ще бъдат прегледани въпросникът и индикаторите за оценяване на качеството на съдебната система и въпросникът ще бъде разпространен;

- Ще бъдат споделени най-добрите практики в избрана област, посочена от координаторите.

- Проучвания сред ползвателите на съда в цяла Европа:

- Всеки член и наблюдател на ЕМСС ще бъде поканен да проведе актуализирано проучване сред потребителите на съда на ЕМСС и да сподели резултатите;
- Сътрудничеството с Европейската комисия за по-нататъшно проучване на възможността за провеждане на проучване сред ползвателите на съдилища в целия ЕС ще бъде продължено.

6. Насърчаване на европейска съдебна култура: Тематични групи за диалог

Насърчаване на европейска съдебна култура, основана на споделени ценности и споделен опит чрез създаване на тематични групи за диалог, в които малък брой представители на членовете на ЕМСС споделят опит и най-добри практики.

Групата за тематичен диалог относно съдебната система и медиите започна своята работа през 2024-2025 г. и ще продължи да се занимава с оставащите теми на стратегическата комуникация и използването на ИИ в комуникацията. Тя ще финализира работата си, като актуализира ръководството за най-добри практики на ЕМСС от 2012 г. или приеме нови насоки/препоръки в тази област.

Беше планирано тематичната диалогова група по дисциплинарни производства да започне работа през януари 2025 г., но поради ускорени срокове за кандидатстване за финансиране дейностите на тази работна група бяха отложени. Групата за диалог ще започне работа през септември 2025 г. и ще се съсредоточи върху актуализирането на стандартите за 2014-2015 г. за дисциплинарни производства на съдии в светлината на развитието на съдебната практика на Съда на ЕС и ЕСПЧ.

7. Споделяне на информация относно организацията на националните съдебни системи

По искане на член или наблюдател на ЕМСС се разпространяват въпросници сред членовете и наблюдателите на ЕМСС. През ноември 2023 г. Офисът на ЕМСС инициира създаването на Форум на ЕМСС в затворен раздел на уебсайта на ЕМСС. Въпреки че остават да бъдат решени някои технически трудности, форумът вече

функционира и всички заявки, разпространени от 2017 г., както и всички отговори, получени от Офиса, са достъпни онлайн в затворения раздел на уебсайта на ЕМСС.

8. Да насърчи достъпа до справедливи и безпристрастни съдилища

ЕМСС ще продължи да организира обедни семинари по теми от взаимен интерес. 4-6 обедни семинара ще бъдат организирани от Офиса на ЕМСС.

Обобщение на основните проекти 2025-2026 г.

Насърчаване на върховенството на закона и запазване на независимостта на съдебната система

- Повече усилия ще бъдат насочени към наблюдение на ситуацията с върховенството на закона (по-специално в ситуации, застрашаващи независимостта на съдебната власт) и ще се предприемат действия при поискване.
- Когато Изпълнителният борд на ЕМСС научи, че независимостта на съдебната власт е изложена на риск чрез негов член, наблюдател или по друг начин, той може да предложи помощ на съответния Съвет (или алтернативен орган за управление на съдебната власт).
- Представителите на ЕМСС ще продължат да говорят в подкрепа на върховенството на закона и съдебната независимост.
- Посещения в страни ще бъдат планирани и изявления ще бъдат приети въз основа на необходимост.

Проект 1 Независимост, отчетност и качество на правосъдието

- Независимост и отчетност – Проучване сред адвокатите относно независимостта на съдиите ще бъде проведено в сътрудничество с ССВЕ/ Ще бъде разпространен въпросник относно независимостта и отчетността на съдебната система/ Ще бъде разпространено проучване за качеството на съдебната система/ Ще продължи участието на гражданското общество.
- Качество – ще се споделят добри практики по отношение на иновациите в съдебната система.
- Проучвания на потребители на съдилища – актуализирано проучване на ЕМСС ще бъде проведено в първоинстанционните съдилища на някои от членовете на ЕМСС и наблюдатели/ ще бъдат представени резултати/ ще се търсят възможности за провеждане на проучвания на потребители на съдилища в целия ЕС;
- Предвижда се организиране на две присъствени срещи (октомври 2025, април 2026), както и работа в тематични подгрупи (онлайн) през цялата година.

Проект 2 Дигитално правосъдие – Форум на ЕМСС за дигитално правосъдие

- Продължаване на работата по Препоръките за правилното използване на технологиите от съдебната власт.
- Предвижда се организиране на най-малко две присъствени срещи и няколко виртуални срещи за разглеждане на темите, посочени в схемата на препоръките.

Групи за тематичен диалог

- Група за тематичен диалог за съдебната система и медиите. Предвиждат се две присъствени срещи (една, вероятно посветена на взаимен обмен на практики за обучение на съдии по пресата/комуникационен персонал на Съветите на съдебната власт).
- Група за тематичен диалог за актуализиране на предишна работа на ЕМСС: стандарти за 2014-2015 г. за дисциплинарни производства на съдии. Предвижда се една присъствена среща, като по-голямата част от работата ще се извършва онлайн.